

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

ул. Македонија 12/3
Палата Македонија
Скопје, Р.Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzt@drz.gov.mk
www.dzt.gov.mk

Број: 1103-183/7

Дата: 24.11.2009

**До
ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ПАРКОВИ И ЗЕЛЕНИЛО**

СКОПЈЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на усогласеност на јавните набавки на Јавното претпријатие Паркови и зеленило Скопје, (во понатамошниот текст "Јавното претпријатие ") за 2008 година.
2. Ревизијата на регуларноста на јавните набавки од точка 1 на овој Извештај е извршена согласно член 2 став 1 и 2 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 9 од Законот за државната ревизија.
3. Извршена е ревизија, и е издаден извештај за финансиските извештаи на Јавното претпријатие Паркови и зеленило за 2004 година и е изразено негативно мислење. За годината која и претходи на годината што е предмет на оваа ревизија не е вршена ревизија на финансиските извештаи.
4. Регуларноста на јавните набавки од точка 1 на овој Конечен извештај, претставуваат одговорност на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, застапувано од:
 - Љупчо Димовски - директор од 12.10.2005 до 04.08.2008 година,
 - Душан Авировиќ - ВД директор од 04.08. 2008 до 10.12.2008 година и од 10.12.2008 година директор;
5. Одговорност на ревизорите е да го издадат овој Конечен извештај, прикажан на страните 1 до 5, да дадат мислење за регуларноста на јавните набавки од точка 1, засновано на извршената ревизија.
6. Ревизијата од точка 1 на овој Извештај е планирана и извршена од страна на ревизорски тим на Државниот завод за ревизија во периодот од 01.07. до 29.07. и од 14.08 до 25.08.2009 година.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ПАРКОВИ И ЗЕЛЕНИЛО СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

7. Цел на ревизијата на усогласеност на јавните набавки од точка 1 е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали јавните набавки се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали се резултат на измами или грешки, и да изрази мислење за тоа дали јавните набавки се спроведени/усогласени во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива (законски и подзаконски акти) и одредбите на договорите за доделување на јавна набавка склучени помеѓу јавното претпријатие (договорен орган) и правните/физичките лица (економски оператори).
8. Информациите и податоците за јавните набавки кои се предмет на овој извештај се засновани според важечките прописи во Република Македонија и одредбите на договорите за доделување на јавна набавка.
9. Ревизијата е извршена во согласност со Стандардите за Државна Ревизија на Меѓународната организација на Врховните Ревизорски Институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата, со цел да се добие разумно уверување дека е:
- обезбедено соодветно планирање на вкупните потреби на набавки во тековната година по видови на стоки, услуги и работи и е утврден очекуваниот почеток на постапката, проценетата вредност на договорот и видот на постапката за доделување на договорот,
 - донесена соодветна одлука за потребата од јавна набавка,
 - изготвена уредна и веродостојна тендерска документација,
 - обезбедено подеднакво право на учество на сите економски оператори во постапката за доделување на договор за јавна набавка,
 - спроведена соодветна постапка за доделување на договор за јавна набавка,
 - извршена правилна евалуација на понудите и доделување на договор за јавна набавка,
 - обезбедено следење на реализацијата на склучениот договор за јавна набавка по количина, вредност и соодветен квалитет,
- односно информациите и податоците за јавните набавки се ослободени од значајни погрешни прикажувања.
10. Ревизијата вклучува испитувања на сите фази од процесот на планирање, доделување и извршување на договор за јавна набавка, испитување на докази, проценување на користените постапки/процедури, како и на важните проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој Конечен извештај, давање општа оценка за регуларноста на јавните набавки. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјални погрешни прикажувања/постапувања во јавните набавки без разлика дали се резултат на измама или грешки.
- При процена на ризиците, ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовка и објективно презентирање на информациите и податоците за јавните набавки со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективност на интерните контроли на субјектот.
- Веруваме дека спроведената ревизија ни обезбедува разумна основа за изнесеното мислење.
11. Од страна на законскиот застапник на Јавното претпријатие Паркови и зеленило Скопје, добиени се забелешки на точките 11.2.1., 11.3.1. и 12 од Претходниот

извештај, заведени под број 1104-183/6 од 22.10. 2009 година, истите овластениот државен ревизор ги разгледа и не ги прифати.

12. Со ревизијата на информациите и податоците за јавните набавки, ревизијата утврди состојби кои не се усогласени со критериумите во точка 8 од овој Конечен извештај за што во продолжение се презентираат клучните наоди:

12.1. Систем на интерни контроли во процесот на јавни набавки

- 12.1.1. При оценка на системот на интерни контроли на процесот на јавни набавки и следење на нивната реализација, констатирано е дека воспоставените контролни системи и постапки (ex-ante и ex-post финансиска контрола) не секогаш обезбедуваат почитување на потребните процедури. Не секогаш се превземени потребните активности, со што не се избегнува односно намалува ризикот од недоследно почитување на законските и подзаконските акти во делот на јавните набавки, набавка на производи и услуги по најповолни цени и услови и соодветно користење на средствата. Ваквата состојба не е во согласност со одредбите од Законот за јавни набавки и Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и има за последица можност од необезбедување фер конкуренција, еднаква и недискриминачка положба на понудувачите, транспарентност и јавност во набавките.

Препорака:

Надлежните органи да ги задолжат вработените кои се инволвирани во процесот на доделување на договорите за јавни набавки, вклучувајќи го и нивното следење, да обезбедат превземање на потребните активности и доследно почитување на контролни постапки во процесот на јавните набавки.

12.2. Неправилна примена на акти

- 12.2.1. При увидот во начинот на планирање, спроведување и реализација на постапките за јавни набавки констатирани се состојби кои упатуваат на не доследно почитување на одредбите на Законот за јавни набавки, поради следново:
- не е обезбедено целосно утврдување на вкупните потреби за набавки во тековната година по видови на стоки, услуги и работи,
 - не се превземени навремени мерки за изменување и дополнување на планот за потребните набавки по количини и покрај тоа што набавките по доделените договори за јавни набавки не се надминуваат вредносно,
 - во одредени постапки за доделување на договор за јавна набавка спроведени во текот на 2007 година а нивната реализација продолжува и во текот на 2008 година, Комисијата за јавни набавки пристапила кон отворање на понудите без присуство на претставници на понудувачите, а во одредени состојби и со доставена само една понуда,
 - не е почитуван рокот за жалба наведен во одлуката за избор на најповолен понудувач,
 - склучувани се договори за доделување на јавна набавка во кои не се утврдени количините на стоките и вкупната вредност на договорот,
 - во еден договор склучен со економскиот оператор (правниот субјект на кој му е доделен договор за јавна набавка) не е определен периодот/рокот на неговото важење, а презентираната „листа на цени на стоки“ освен податоци за вид на стоки на

- набавка и нивни цени, не содржи податоци за количини на истите за две групи,
- се врши набавка на производи (стоки) кои не се содржани во спецификацијата,
 - се врши набавка на количини надвор од договорените односно во поголема количина од договорените,
 - присутна е појава да по истекот на договорот (временската рамка) се набавуваат стоки,
 - избраните економски оператори фактурирањето го вршат без да се повикаат на склучениот договор и бројот на јавната набавка како би можело да се врши следење на реализација на склучените договори по вредност и количини,
 - во исто време кога се работи за ист економски оператор а различни јавни набавки се врши фактурирање на работи по различните јавни набавки без повикување на договорот или пак бројот на јавната набавка (во иста фактура),
 - прифатените понуди/спецификации на економските оператори кои претставуваат прилог на склучениот договор не содржат соодветни упатувања за квалитетот односно користење на одредени стандарди или користење на терминологијата „еквивалентно“ (на пример брави комплет), при што се јавува да се набавуваат најразлични брави за кои е прифатена цена од 400 денари без ДДВ а во стварност да се врши фактурирање по повисоки и пониски цени (има фактурирање и по 772 денари без ДДВ итн.),
 - фактурирањето се врши по вид на работи/стоки (наслови) кои битно се разликуваат од називот во спецификацијата,
 - вршени се набавки надвор од склучените/договорените количини во тековната година кои количини се вклопени со склучување на Анекс договор во текот на наредната 2009 година, договорите се склучени во месец мај 2008 година со рок на траење од една година а анексот е склучен во месец февруари 2009 година.

Ваквата состојба создава можности за ненаменско и незаконско користење на средствата, необезбедување на фер конкуренција и еднаква и недискриминирачка положба на понудувачите, транспарентност и јавност во набавките.

Препорака

Надлежните органи за раководење со претпријатието да ги задолжат вработените одговорни за планирањето, спроведувањето на постапките за јавни набавки и доделувањето на договорите за јавни набавки, континуирано да ги превземаат потребните активности за отстранување на констатираните состојби и обезбедување законско постапување во процесот на јавните набавки.

12.3. Ненаменско и незаконско користење на средствата

- 12.3.1. “Јавното претпријатие“ во известувачкиот период извршило набавки на стоки, услуги и работи, при што во дел од извршените набавки констатирани се состојби кои упатуваат на недоследно почитување на одредбите на Законот за јавни набавки и тоа:
- за спроведените постапки за доделување на договор за јавни набавки кои според Одлуката за јавна набавка се во износ од 7.930 илјади денари, не е овозможено доследно почитување на одредбите на Законот за јавни набавки (во делот на почитување на рокот на правото на жалба, извршена е евалуација само на

- една понуда, и отворање на понуди без присуство на понудувачите,)(прилог број 1),
- склучени се договори за јавни набавки во кои не е утврдена вкупната вредност на договорот за јавната набавка, кои набавки според одлуките за јавни набавки се во износ од 34.700 илјади денари, (прилог број 1 реден број 1, 2 и 4 и прилог број 2),
 - извршени се набавки во износ од 353 илјади денари кои количини ги надминуваат утврдените количини во договорот односно одлуката за јавна набавка, (прилог број 3),
 - извршени се набавки во износ од 739 илјади денари кои не се содржани во спецификацијата односно не е спроведена постапка за јавна набавка (прилог број 4).

Наведените состојби предизвикуваат можност од ненаменско и незаконско користење на средствата и необезбедување на фер конкуренција, еднаква и недискриминаторска положба на понудувачите, транспарентност и јавност при набавките.

Препорака:

Надлежните органи на раководење на “Јавното претпријатие“ да ги преземат неопходните активности за пропишување на политики за подготвување и спроведување на постапките за доделување на договори за јавни набавки, вклучувајќи ја и реализацијата на договорите за јавни набавки.

Ревизорски заклучок

13. Врз основа на извршената ревизија утврдивме дека поради значењето на прашањата изнесени во точките 11.2.1. и 11.3.1. информациите и податоците за јавните набавки, не се во согласност, во сите материјални аспекти, со законските и подзаконските акти за јавните набавки и одредбите на договорите за доделување на јавна набавка.
14. Обрнуваме внимание на подолу наведената состојба:
 - 14.1. Статусот на дадените препораки содржани во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за извршената ревизија на финансиските извештаи за 2004 година, на денот на вршењето на ревизијата е како што следува:
 - единаесет препораки се целосно спроведени,
 - шест препораки се делумно спроведени и
 - две препораки се во тек,притоа превземените мерки и донесените акти се содржани во Прилогот I-1-Статус на спроведување на препораките дадени во конечниот ревизорски извештај на овластениот државен ревизор.

Овластен Државен Ревизор

Скопје, 21.11.2009 година